

2. Згуровський М. Шлях до інформаційного суспільства – від Женеви до Тунісу / М. Згуровський // Дзеркало тижня. — 2005. — 9 вересня.
3. Капуш А. Концепція інформаційного суспільства: культурологічний аспект [Електронний ресурс] / А. Капуш. — Режим доступу: <http://inf.ua.edu.ua/dopovid/kapush.pdf>.
4. Кастельс М. Становление общества сетевых структур // Новая постиндустриальная волна запада — М., 1999 — с. 503—530.
5. Колодюк А.В. Теоретичне обґрунтування поняття та виникнення інформаційно-го суспільства / А. В. Колодюк // Борисфен. — 2004.— №11.— С.18—19.

УДК 159.9

Р. В. Стецюк,
асистент кафедри філософії;
І. І. Соловчук,
студент групи ІМ-14-1

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ НАФТОГАЗОВОГО ПРОФІЛЮ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ПРЕДМЕТІВ ГУМАНІТАРНОГО ЦИКЛУ

В умовах динамічних соціальних перетворень майбутній фахівець має володіти цілою низкою умінь і навичок, які сприятимуть його професійній діяльності. Наявність лише глибоких теоретичних знань не є запорукою успіху. Сучасний ринок праці потребує фахівців здатних застосовувати свої теоретичні знання на практиці, освоювати та впроваджувати новітні технології, формувати проблеми та гіпотези. Серед особистих якостей, які впливають на успішність кар'єри молодих спеціалістів, виділяють креативне мислення, вміння аргументувати свою точку зору, вміння спілкуватися, здатність до самореалізації та вдосконалення. Відповідно зростають вимоги і до підготовки спеціалістів нафтогазового профілю, які повинні мати знання не тільки інженерної справи, але і знання загальнокультурного характеру, володіти достатнім рівнем комунікативної компетентності, що актуалізує роль соціально-гуманітарної складової інженерної освіти.

Комунікативна компетентність виступає однією із професійно та особистісно значущих якостей майбутнього інженера, оволодіння якою дозволяє йому не тільки створювати і втілювати проекти та технології, що забезпечують соціальний та економічний прогрес, але і продуктивно керувати персоналом, працювати в команді. Під комунікативною компетентністю Б.Ф. Беляєв розумів здатність встановлювати і підтримувати необхідні контакти з іншими людьми, певну сукупність знань, умінь і навичок, що забезпечують ефективне спілкування [1;15]. Вона, на думку дослідника, передбачає вміння змінювати глибину і коло спілкування, розуміти і бути зрозумілим для партнера по спілкуванню. Комунікативна компетентність полягає у здатності вибудовувати стратегії взаємодії з іншими людьми в умовах мінливої соціальної реальності, умінні

використовувати різноманітні способи досягнення цілей, що сприяє успішній професійній адаптації. Тому комунікативна компетентність студентів нафтогазової галузі повинна розглядатися як основа їх професіоналізації.

Фактично формування комунікативної компетентності має дві основних мети - професійну і соціальну, які перетинаються між собою. При вивченні технічних дисциплін студенти неминуче виходять на проблеми науки і техніки, реалізуючи професійну функцію комунікативної компетентності. Але при вивченні соціально-гуманітарних дисциплін, не можна обійтися без аналізу суспільних відносин та соціальних зв'язків існуючих в житті студентів. Такий підхід до вищої освіти припускає активну взаємодію учасників освітнього процесу - викладачів і студентів. Формування комунікативної компетентності студентів повинно реалізовуватися цілісно на міждисциплінарному рівні з опертям на дидактичний потенціал соціально-гуманітарних дисциплін, що вивчаються у технічному вузі.

Процес вивчення гуманітарних дисциплін допомагає студентам не тільки розібратися в проблемі, але і знаходити шляхи її вирішення. Обговорення різноманітних проблем у процесі формального спілкування постає важливою складовою вищої освіти і способом формування комунікативної компетентності. Занурення студентів в культурні події, традиції, звичаї народів, сприяють формуванню розуміння різноманіття соціальних, культурних, етнічних, релігійних цінностей, форм сучасної культури, засобів і способів культурних комунікацій, а також готовність до соціальної взаємодії в різних сферах громадського життя, до співпраці і толерантності.

Гуманітарна освіта навчає майбутнього інженера працювати в умовах динамічного соціокультурного середовища, де потрібно правильно оцінювати етичну сторону проблеми, дотримуватися встановлених норм поведінки, критично мислити, виробляти відповідальні, адекватні рішення, керувати собою та членами команди, ефективно спілкуватися, обирати відповідні форми і засоби ділової комунікації. Соціально-гуманітарні знання в сучасному світі набувають особливого значення, що пов'язано специфікою розвитку нашої держави. Це і політичні зміни, і становлення нової економіки, і модифікація систем цінностей, і диференціація запитів молоді в сфері освіти. Низький рівень соціально-гуманітарної компетентності часто не дозволяє значній кількості випускників технічних ВНЗ повноцінно реалізувати себе в трудовій діяльності, а також актуалізувати повною мірою свій громадянський потенціал.

Важливо виділити педагогічні умови, які сприяють ефективному формуванню навичок комунікації у процесі вивчення гуманітарних предметів: інтеграція знань з різних навчальних дисциплін; досягнення комунікативної спрямованості у викладанні; зміцнення міжособистісних відносин у групах студентів, а також між студентами й викладачами; стимулювання творчої діяльності студентів; насичення навчальних курсів загальнокультурною інформацією; стимулювання до спілкування іноземними мовами; впровадження в навчальний процес засобів і методів навчання, які

сприяють зростанню комунікативної активності та реалізації певних психологічних якостей студентів у процесі навчання.

Дослідники відзначають, що формування комунікативної компетентності студентів під час вивчення гуманітарних предметів, сприяє розв'язанню таких важливих педагогічних завдань, як: послідовний, цілеспрямований розвиток мовленнєвої культури й культури спілкування як компонентів комунікативної культури майбутніх спеціалістів; формування у студентів ціннісних орієнтацій і мотивів професійної діяльності; здійснення міжпредметного підходу у викладанні гуманітарних предметів; впровадження комунікативних методів навчання у цикл предметів професійної спрямованості; організація аудиторної та позааудиторної діяльності студентів, спрямованої на розвиток комунікативної культури. [2].

Таким чином, одним із важливих завдань при вивченні предметів гуманітарного циклу для студентів нафтогазового профілю є цілеспрямований розвиток їх комунікативної компетентності, що створює умови гармонійного розвитку професійних навичок, особистісних якостей, культури мовлення та культури спілкування так необхідних для подальшої адаптації в сучасних суспільних відносинах і на ринку праці.

Література:

1. Беляев Б. В. Психологические основы усвоения лексики иностранного языка: пособ. для препод. и студентов / Б. В. Беляев. – М.: Просвещение, 1964. – 136 с.
2. Тимченко Ірина Ігорівна. Формування комунікативної культури студентів у процесі вивчення предметів гуманітарного циклу: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.04 / Харківський держ. педагогічний ун-т ім. Г. С.Сковороди. - Х., 2001. – 20 с.

УДК 070:378+81'25

О. К. Янишин

доцент кафедри філології та перекладу

СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЗАСОБАМИ МЕДІАОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ

В умовах розв'язаної проти України інформаційної війни, особливо гостро постає потреба сформувати у майбутніх перекладачів уміння критично мислити, навчити протистояти пропагандистським нападам, що дасть змогу краще розуміти і аналізувати інформацію, а відтак – приймати обґрунтовані рішення та успіх реалізувати професійної можливості.

Аналіз досліджень і публікацій свідчить, що існує значна кількість наукових розвідок із проблем формування та упровадження технології розвитку критичного мислення, вивчення принципів і закономірностей функціонування критичного мислення й установлення значення критичності